

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027307	IES Isidro Parga Pondal	Carballo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Lingua castelá e literatura II	2º Bac.	3	87

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	15
4.2. Materiais e recursos didácticos	16
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	16
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	17
6. Medidas de atención á diversidade	18
7.1. Concreción dos elementos transversais	18
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	19
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	20
9. Outros apartados	20

1. Introducción

A materia de Lingua Castelá e Literatura mantén en bacharelato unha continuidade coa etapa anterior, ao tempo que ten uns fins específicos en consonancia cos obxectivos desta etapa. Así, a educación lingüística e literaria debe contribuír á madurez persoal e intelectual da mocidade; brindar os coñecementos, habilidades e actitudes que lle permitan participar na vida social e exercer a cidadanía democrática de maneira ética e responsable, así como capacitala para o acceso á formación superior e ao futuro profesional de maneira competente.

O propósito da materia de Lingua Castelá e Literatura oríentase tanto á eficacia comunicativa na produción, recepción e interacción oral, escrita e multimodal, como a favorecer o uso ético da linguaxe que poña as palabras ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos, e a construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade de dereitos de todas as persoas. Desta maneira, a materia contribúe á progresión no desenvolvemento de todas as competencias recollidas no perfil de saída do alumnado ao remate da ensinanza básica.

Os obxectivos de Lingua Castelá e Literatura en bacharelato marcan unha progresión con respecto aos da educación secundaria obligatoria, dos que parte esta nova etapa. O afondamento a respecto da etapa anterior consiste nunha maior conciencia teórica e metodolóxica para analizar a realidade, así como na mobilización dun conxunto maior de coñecementos, articulados a través de instrumentos de análise que axuden a construír e a estruturar o coñecemento explícito sobre os fenómenos lingüísticos e literarios tratados. Proponse tamén favorecer unha aproximación ampla á cultura, que afonde nesta etapa na relación continua entre pasado e presente.

O primeiro dos obxectivos da materia afonda no recoñecemento da diversidade lingüística e dialectal de España e do mundo co propósito de favorecer actitudes de aprecio a esta diversidade, combater prexuízos e estereotipos lingüísticos e estimular a reflexión interlingüística. Os cinco obxectivos refírense á produción, comprensión e interacción oral e escrita, incorporando as formas de comunicación mediadas pola tecnoloxía e atendendo aos diferentes ámbitos de comunicación: persoal, educativo, social e profesional. Así, os obxectivos segundo e terceiro refírense á comunicación oral; o cuarto, á comprensión lectora; o quinto, á expresión escrita e, por último, o sexto pon o foco na alfabetización informacional. A continuación, os obxectivos sétimo e oitavo resérvanse para a lectura literaria, tanto autónoma como guiada na aula. O obxectivo noveno atende á reflexión sobre a lingua e os seus usos, mentres que o décimo, relativo á ética da comunicación, é transversal a todos eles.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Explicar e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do coñecemento da realidade plurilingüe e pluricultural de España e a riqueza dialectal do español, así como da reflexión sobre os fenómenos do contacto entre linguas, para favorecer a reflexión interlingüística, para refutar os estereotipos e prexuízos lingüísticos e para valorar esta diversidade como fonte de patrimonio cultural.	1-5	2-3				1-2		1
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais, con especial atención aos textos académicos e dos medios de comunicación, recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, para formarse opinión e para ampliar as posibilidades de gozo e lecer.	2	2	1	2-3	40	3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Producir textos orais e multimodais, con atención preferente aos de carácter académico, con rigor, fluidez, coherencia, cohesión e o rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais, como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2		
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura, con especial atención a textos académicos e dos medios de comunicación, recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, integrando a información explícita e realizando as inferencias necesarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando tanto a súa calidade como a súa fiabilidade para dar resposta a necesidades e intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	40	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos, con especial atención aos xéneros discursivos do ámbito académico, para construír coñecemento e dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	50	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala, adoptando un punto de vista crítico e persoal á vez que respectuoso coa propiedade intelectual, especialmente no marco da realización de traballos de investigación sobre temas do currículo ou vinculados ás obras literarias lidas.	3			1-2-3-4	40	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras relevantes da literatura contemporánea como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que se enriqueza progresivamente en canto a diversidade, complexidade e calidade das obras, e partillar experiencias lectoras para construír a propia identidade lectora e gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	11			2-31-32

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras relevantes da literatura española e hispanoamericana, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais para establecer vínculos entre textos diversos, para conformar un mapa cultural, para alargar as posibilidades de gozo da literatura e para crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-31-32-42
OBX9 - Consolidar e profundar no coñecemento explícito e sistemático sobre a estrutura da lingua e os seus usos, e reflexionar de maneira autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía adecuada, para desenvolver a conciencia lingüística, para aumentar o repertorio comunicativo e para mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita como de comprensión e interpretación crítica.	1-2	2	1-2		50			
OBX10 - Poñer as prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e evitando os abusos de poder a través da palabra, para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético e democrático da linguaxe.	1-5	3		3	31	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O ESPAÑOL E AS SÚAS VARIETADES	Distribución de contidos: - Bilingüismo e diglosia. -As linguas en contacto. Interferencias entre o galego e o castelán. - O español na actualidade. Variedades lingüísticas. -O español de América.	5	3		X	
2	O TEXTO	Distribución de contidos: - As propiedades dos textos: adecuación, coherencia e cohesión. - Tipoloxía textual, con especial atención aos textos expositivos e argumentativos.	10	7		X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	GRAMÁTICA	Distribución de contidos: 1º TRIMESTRE: morfoloxía e sintaxe. - Clases de palabras. - Formación de palabras. - Organización do léxico. - Oración simple. - A coordinación. 2º TRIMESTRE: sintaxe. - Oracións subordinadas substantivas e adverbais. 3º TRIMESTRE: sintaxe e semántica. - Or. subordinadas adxectivas. - As relacións semánticas entre as palabras.	40	37	X	X	X
4	LITERATURA	Distribución de contidos: 1º TRIMESTRE: Realismo, Modernismo e Xeración do 98, Antonio Machado e Juan Ramón Jiménez. 2º trimestre: Xeración do 27, Teatro anterior á Guerra Civil, Poesía e novela posterior á Guerra Civil. 3º TRIMESTRE: teatro posterior á Guerra Civil, Narrativa hispanoamericana, Narrativa peninsular dende 1975.	45	40	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O ESPAÑOL E AS SÚAS VARIEDADES	3

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e valorar as linguas oficiais de España e as variedades dialectais do español, con especial atención ao galego e ao castelán, contrastando de maneira explícita e coa metalinguaxe apropiada aspectos lingüísticos e discursivos das linguas e os dialectos en manifestacións orais, escritas e multimodais, diferenciando os trazos de lingua que responden á diversidade dialectal dos que se corresponden con sociolectos ou rexistros.	Localizar as variedades dialectais do español e recoñecer as peculiaridades de cada unha. Identificar e empregar adecuadamente os diferentes rexistros da lingua.	PE	90
CA1.2 - Refutar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, atendendo á diversidade de normas cultas e estándares que se dan nunha mesma lingua, así como analizando e valorando a relevancia actual dos medios de comunicación e das redes sociais nos procesos de normalización lingüística.	Identificar os fenómenos que se poden dar no contacto entre linguas. Recoñecer as interferencias lingüísticas que xorden entre o galego e o castelán.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos procurando consensos tanto no ámbito persoal como no educativo e social.	Empregar a linguaxe adecuada na resolución de conflitos.	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - As linguas de España e os dialectos do español. - Estratexias avanzadas da reflexión interlingüística. - Diferenzas entre os trazos propios das variedades dialectais (fónicos, gramaticais e léxicos) e os relativos aos sociolectos e os rexistros. - Indagación e explicación dos conceptos de norma culta e estándar, atendendo á súa utilidade e á súa diversidade na lingua española. - Os medios de comunicación e as redes sociais nos procesos de normalización lingüística. - Detección de prexuízos e estereotipos lingüísticos coa finalidade de combatelos.

UD	Título da UD	Duración
2	O TEXTO	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais especializados, con especial atención a textos académicos e dos medios de comunicación, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender o sentido global do texto e a relación entre as súas partes. Seleccionar e reter a información relevante.	PE	72
CA2.4 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos especializados avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Analizar os componentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación, propósitos comunicativos, interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.		
CA2.5 - Localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes, atendendo á xestión do seu almacenamento e recuperación, así como á avaliación da súa fiabilidade e pertinencia.	Comprender, analizar e interpretar diversos textos orais, escritos e multimodais.		
CA2.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Interpretar a intención comunicativa dos interlocutores, os seus propósitos comunicativos e as súas interpretacións de intencións, recoñecendo indicadores lingüísticos de subxectividade.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Elaborar textos académicos coherentes, cohesionados e co rexistro adecuado sobre temas curriculares ou de interese social e cultural, precedidos dun proceso de planificación que atenda á situación comunicativa, destinatario, propósito e canle, e de redacción e revisión de borradores entre iguais ou utilizando outros instrumentos de consulta.	Producir textos escritos, planificados, redactados e revisados, editados en diferentes soportes, con corrección gramatical, ortográfica e léxica.		
CA3.4 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Utilizar os recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación comunicativa. Empregar conectores, marcadores discursivos e outros procedementos lexicos, semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto.		
CA3.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social que impliquen organizar e integrar a información en esquemas propios; reelaborala e comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista crítico e respectuoso coa propiedade intelectual.	Buscar de xeito autónomo e seleccionar a información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia. Analizar, valorar, reorganizar e sintetizar toda a información para a súa difusión de maneira creativa e respectuosa.		
CA3.6 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando os cambios a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica.	Mellorar textos propios aplicando os coñecementos lingüísticos adquiridos.		
CA5.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Planificar, redactar e corrixir diversos tipos de textos propios, revisando a súa corrección gramatical e ortográfica e a súa propiedade léxica.		
CA5.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos especializados avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Rexoñecer e empregar correctamente os elementos lingüísticos que reflicten a subxectividade do emisor.		
CA1.3 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	Identificar os usos manipuladores da linguaxe a partir de reflexión e análise dos elementos lingüísticos en textos expositivos e argumentativos.		
CA2.1 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais especializados propios de diferentes ámbitos analizando a interacción entre os diferentes códigos.	Identificar o sentido global do texto e a relación entre as súas partes. Valorar a forma e o contido do texto. Comprender a intención do emisor, tendo en conta a situación comunicativa.	TI	28
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais especializados avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Analizar os compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos e interpretación de intencións; canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Avaliar a veracidade de noticias e informacións, con especial atención ás redes sociais e outros contornos dixitais, seguindo pautas de análises, contraste e verificación, facendo uso das ferramentas adecuadas e mantendo unha actitude crítica fronte aos posibles rumbos da información.	Analizar críticamente os xéneros discursivos propios do ámbito social: as redes sociais e medios de comunicación.		
CA2.7 - Identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Comprobar o sentido global do texto e a relación das súas partes.		
CA2.9 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e a análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	Analizar de xeito crítico textos xornalísticos de diferentes ámbitos. Distinguir as novas falsas e empregar procesos de verificación de feitos. Detectar e combater prexuízos e estereotipos lingüísticos.		
CA3.1 - Realizar exposicións e argumentacións orais formais extensas e nas que se recollan diferentes puntos de vista, con diferente grao de planificación sobre temas de interese científico e cultural e de relevancia académica e social axustándose ás convencións propias de cada xénero discursivo e facelo con fluidez, rigor, coherencia, cohesión e o rexistro adecuado en diferentes soportes, utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Expresar oralmente as ideas propias con corrección.		
CA3.7 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos procurando consensos tanto no ámbito persoal como no educativo e social.	Empregar o diálogo na resolución de conflitos argumentando correctamente as ideas propias.		
CA5.3 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Planificar, elaborar e revisar producións empregando as propiedades textuais, conectores, marcadores discursivos e procedementos léxico-semánticos e gramaticais, así como outras fontes de consulta para obter información gramatical de carácter xeral.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Detección de prexuízos e estereotipos lingüísticos coa finalidade de combatalos. - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos: os compoñentes do feito comunicativo. - Análise dos compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos e interpretación de intencións; canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Os xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Análise das propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Interpretación dos xéneros discursivos propios do ámbito educativo. Os textos académicos. - Comprensión e análise crítica dos xéneros discursivos propios do ámbito social. As redes sociais e medios de

Contidos

- comunicación.
- Procesos de comprensión, análise e interpretación de diversos tipos de textos orais, escritos e multimodais.
- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección dos usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da palabra e dos usos manipuladores da linguaxe. Valoración da forma e do contido do texto.
- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección dos usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. Valoración da forma e do contido do texto.
- Alfabetización informacional: procura autónoma e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios. A xestión de contidos, o almacenamento e a recuperación da información relevante. Noticias falsas e verificación de feitos.
- Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Análise das formas lingüísticas de expresión da subxectividade e da obxectividade e da súa aplicación nos textos.
- Localización e clasificación de conectores, marcadores discursivos e outros procedementos léxico-semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto.
- Detección e análise das relacións entre as formas verbais como procedementos de cohesión do texto con especial atención á valoración dos tempos verbais.
- Recoñecemento dos signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito e a súa relación co significado.
- Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos: os compoñentes do feito comunicativo.
- Elaboración de textos tendo en conta os compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos e interpretación de intencións; canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.
- Os xéneros discursivos desde o punto de vista da creación de textos orais, escritos e multimodais.
- Respecto polas propiedades textuais nas creacións propias: coherencia, cohesión e adecuación.
- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. Os textos académicos.
- Xéneros discursivos do ámbito social. Produción de textos propios das redes sociais e dos medios de comunicación.
- Procesos de composición e revisión de diversos tipos de textos propios de natureza oral, escrita e multimodal.
- Interacción oral e escrita de carácter formal. Tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística.
- Produción oral formal: planificación e procura de información, redacción e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación oral argumentada.
- Produción escrita. Proceso de elaboración: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica.
- Alfabetización informacional: reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunicación e difusión da información reelaborada de maneira creativa e respectuosa coa propiedade intelectual. A xestión de contidos, o almacenamento e a recuperación da información relevante. Noticias falsas e verificación de feitos.
- Uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos propios orais, escritos e multimodais.
- Emprego axeitado das formas lingüísticas de expresión da subxectividade e da obxectividade e nos textos propios.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Utilización adecuada de conectores, marcadores discursivos e outros procedementos léxico-semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
3	GRAMÁTICA	37

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Analizar e explicar os trazos formais de enunciados nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.	PE	80
CA3.4 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Elaborar textos propios con corrección ortográfica e gramatical, empregando un vocabulario axeitado.		
CA3.6 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando os cambios a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica.	Empregar nos textos propios os coñecementos morfolóxicos e sintácticos adquiridos, valorando positivamente o uso correcto da lingua.		
CA5.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Coñecer os usos e valores das categorías gramaticais así como as funcións sintácticas na oración simple e composta. Incorporar estes coñecementos aos textos propios.		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Analizar a expresión oral e escrita valorando a corrección gramatical e ortográfica.		
CA5.5 - Elaborar e presentar os resultados de pequenos proxectos de investigación sobre aspectos relevantes do funcionamento da lingua, formulando hipóteses e establecendo xeneralizacións, utilizando os conceptos e a terminoloxía lingüística adecuada e consultando de maneira autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Realizar traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.7 - Identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Coñecer e empregar correctamente os elementos lingüísticos para mellorar a comprensión oral e escrita.	TI	20
CA3.2 - Participar de maneira activa e adecuada en interaccións orais (formais e informais) e no traballo en equipo con actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e cortesía lingüística.	Elaborar conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.		
CA5.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos especializados avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Elaborar de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.		
CA5.3 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Reflexionar sobre o uso da lingua para conseguir unha correcta expresión oral e escrita.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Identificación dos recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación. - Localización e clasificación de conectores, marcadores discursivos e outros procedementos léxico-semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto. - Detección e análise das relacións entre as formas verbais como procedementos de cohesión do texto con especial atención á valoración dos tempos verbais. - Recoñecemento dos signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito e a súa relación co significado. - Procesos de composición e revisión de diversos tipos de textos propios de natureza oral, escrita e multimodal. - Producción escrita. Proceso de elaboración: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. - Uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos propios orais, escritos e multimodais. - Uso dos recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación. - Utilización adecuada de conectores, marcadores discursivos e outros procedementos léxico-semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto. - Establecemento das relacións entre as formas verbais como procedementos de cohesión do texto con especial atención ao uso dos tempos verbais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica, gramatical e tipográfica dos textos. Uso eficaz de dicionarios, manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Emprego correcto dos signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito e a súa relación co significado. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Diferenzas relevantes e interseccións entre lingua oral e lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - A lingua como sistema interconectado tendo en conta os diferentes niveis: fonolóxico, morfolóxico, sintáctico e semántico. - Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas da oración simple e composta). - Relación entre a estrutura semántica (significados verbais e argumentos) e sintáctica (suxeito, predicado e complementos) da oración simple e composta en función do propósito comunicativo. - Procedementos de adquisición e formación de palabras e reflexión sobre as mudanzas no seu significado. As relacións semánticas entre palabras. Valores denotativos e connotativos en función da súa adecuación ao contexto e ao propósito comunicativo. - Uso autónomo de dicionarios, manuais de gramática e outras fontes de consulta para obter información gramatical de carácter xeral.

UD	Título da UD	Duración
4	LITERATURA	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos especializados avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Interpretar textos integrando os diferentes aspectos analizados e atendendo aos seus valores culturais, éticos e estéticos.		
CA3.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social que impliquen organizar e integrar a información en esquemas propios; reelabora e comunícala de maneira creativa, adoptando un punto de vista crítico e respectuoso coa propiedade intelectual.	Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre un tema do currículo ou da actualidade, planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, contrastando posturas enfrontadas e organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos.		
CA4.1 - Elixir e ler de maneira autónoma obras relevantes que se relacionen coas propostas de lectura guiada, incluído o ensaio literario e obras actuais que establezan conexións coa tradición, e deixar constancia do progreso do propio itinerario lector e cultural mediante a explicación argumentada dos criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e da experiencia de lectura.	Valorar a forma e o contido das obras elixidas da literatura contemporánea, avaliando a súa calidade e a eficacia dos procedementos empregados.	PE	70
CA4.3 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico e coa tradición literaria, utilizando unha metalinguaxe específica e incorporando xuízos de valor vinculados á apreciación estética das obras.	Analizar elementos constitutivos do xénero literario e a súa relación co sentido da obra. Utilizar información sociohistórica, cultural e artística para interpretar as obras. Establecer vínculos intertextuais entre as obras e manifestacións artísticas en función de temas, estruturas e linguaxes.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Desenvolver proxectos de investigación que se concreten nunha exposición oral, un ensaio ou unha presentación multimodal, establecendo vínculos argumentados entre as obras da literatura española ou hispánica do último cuarto do século XIX e dos séculos XX e XXI obxecto de lectura guiada e outros textos e manifestacións artísticas de onte e de hoxe, en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe, recursos expresivos e valores éticos e estéticos, e explicitando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Empregar a información sociohistórica, cultural e artística para interpretar as obras e comprender o seu lugar na tradición literaria.		
CA2.1 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais especializados propios de diferentes ámbitos analizando a interacción entre os diferentes códigos.	Comprender o sentido global de textos orais e a relación entre as súas partes, identificando correctamente a intención do emisor.		
CA3.2 - Participar de maneira activa e adecuada en interaccións orais (formais e informais) e no traballo en equipo con actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e cortesía lingüística.	Comunicar a experiencia lectora utilizando unha metalinguaxe específica e atendendo a aspectos temáticos, xénero e subxénero, elementos da estrutura e o estilo, e valores éticos e estéticos das obras.		
CA4.2 - Compartir a experiencia lectora utilizando unha metalinguaxe específica e elaborar unha interpretación persoal establecendo vínculos argumentados con outras obras e outras experiencias artísticas e culturais.	Expresar argumentadamente a interpretación dos textos, integrando os diferentes aspectos analizados e atender aos seus valores culturais, éticos e estéticos.	TI	30
CA4.5 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando os cambios a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Valorar o sentido global do texto e relación entre as súas partes. Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA4.6 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e a análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	Detectar usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica, os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe, valorando a forma e do contido do texto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos de comprensión, análise e interpretación de diversos tipos de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección dos usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. Valoración da forma e do contido do texto. - Procesos de composición e revisión de diversos tipos de textos propios de natureza oral, escrita e multimodal. - Producción oral formal: planificación e procura de información, redacción e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación

Contidos

- oral argumentada.
- Lectura autónoma de obras de autoras e autores relacionadas coas propostas de lectura guiada que susciten reflexión sobre o propio itinerario lector, así como a inserción no debate interpretativo da cultura. Procesos e estratexias.
- Selección das obras relevantes, incluído o ensaio literario e formas actuais de produción e consumo cultural, coa axuda de recomendacións especializadas.
- Participación activa no circuito literario e lector en contexto presencial e dixital. Utilización autónoma de todo tipo de bibliotecas. Acceso a outras experiencias culturais.
- Expresión argumentada dos gustos lectores persoais. Diversificación do corpus lido, atendendo aos circuitos comerciais do libro e distinguindo entre literatura canónica e de consumo, clásicos e bestsellers.
- Comunicación da experiencia lectora utilizando unha metalinguaxe específica e atendendo a aspectos temáticos, xénero e subxénero, elementos da estrutura e o estilo, e valores éticos e estéticos das obras.
- Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade e outras manifestacións literarias ou artísticas.
- Recomendación das lecturas en soportes variados, atendendo a aspectos temáticos, formais e intertextuais. Utilización das redes sociais e os formatos audiovisuais para o fomento da lectura.
- Lectura guiada de obras relevantes da literatura española do último cuarto do século XIX e dos séculos XX e XXI, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero arredor de tres eixes: (1) Idade de Prata da cultura española (1875-1936); (2) Guerra Civil, exilio e ditadura; (3) Literatura española e hispanoamericana contemporánea. Procesos e estratexias.
- Construción compartida da interpretación das obras a través de discusións ou conversas literarias.
- Análise dos elementos constitutivos do xénero literario e a súa relación co sentido da obra. Efectos na recepción dos seus recursos expresivos.
- Utilización da información sociohistórica, cultural e artística para interpretar as obras e comprender o seu lugar na tradición literaria.
- Vínculos intertextuais entre obras e outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes. Elementos de continuidade e ruptura.
- Expresión argumentada da interpretación dos textos, integrando os diferentes aspectos analizados e atendendo aos seus valores culturais, éticos e estéticos. Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura expresiva, dramatización e recitado atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralización implicados.
- Creación de textos de intención literaria a partir das obras lidas.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión emocional. Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia, utilizaremos as seguintes pautas metodolóxicas:

- Repasaremos os coñecementos mínimos do nivel morfosintáctico que os alumnos deben ter ao inicio de 2º de bacharelato.
- Alternaremos a explicación dos contidos coa realización de actividades prácticas como a análise de textos orais espontáneos ou non, e de textos escritos.
- Realizaremos comentarios críticos de textos expositivos e argumentativos aplicando os coñecementos adquiridos en teoría da comunicación (o proceso comunicativo, os sistemas de signos empregados, os procedementos de comunicación, os elementos que interveñen...).
- Comentaremos textos literarios onde os alumnos deberán distinguir os distintos tipos de variedades (xéneros e subxéneros) e as características.

- Repasaranse as clases de palabras e se estudarán de forma descritiva, aplicando os coñecementos á análise das categorías gramaticais e ao recoñecemento e clasificación en exercicios e en textos.
- Analizaranse os constituíntes inmediatos da oración de forma illada, en exercicios e en textos.
- Serán analizados e clasificados períodos oracionais simples, distinguindo as unidades da lingua (palabras, sintagmas), e as súas funcións dentro da oración, para contribuír ao coñecemento da lingua como sistema de signos combinados estruturalmente e mellorar a expresión oral e escrita dos alumnos.
- Analizaranse e clasificaranse oracións compostas illadas e partindo de textos.
- Os alumnos realizarán procura de datos empregando as novas tecnoloxías da información e practicarán o tratamento informático de textos.
- Traballaremos a técnica do comentario de textos literarios aplicada a textos representativos do programa.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

O libro de texto utilizado será Lengua castellana y Literatura 2º de Bachillerato, da editorial Casals. Utilizarase, ademais, outros materiais complementarios cando o profesor o estime oportuno. Entre eles, fichas e apuntamentos, antoloxías de textos literarios en papel e audiovisuais, textos dos medios de comunicación ou ensaísticos, fichas bibliográficas, vídeos, dicionarios..., así como as obras de lectura obrigatoria seleccionadas para cada avaliación. Neste sentido, as obras de lectura son as propostas pola CIUG. Non obstante, esta selección de lecturas pode variar ao longo do curso se as instrucións para a futura reválida de Bacharelato prescribisen ou recomendasen outras.

Este ano utilizaranse como obrigatorias as seguintes:

- Antonio BUERO VALLEJO, La fundación.
- Federico GARCÍA LORCA, Romancero Gitano.
- Gabriel GARCÍA MÁRQUEZ, Crónica de una muerte anunciada.
- Almudena GRANDES, El lector de Julio Verne.

Polo que respecta ás obras de lectura voluntaria, estas serán seleccionadas ao longo do curso para poder ter en conta os intereses dos alumnos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial enténdese como inicio do proceso educativo e ten funcións como:

- Permite definir os coñecementos previos do alumnado, as súas competencias e necesidades.
- Define a intervención educativa que se desenvolverá co alumnado.
- Concreta as estratexias de aprendizaxe que o alumno utiliza, permitindo estratexias de ensino máis eficaces.
- Convértese nun referente para contrastar os avances obtidos ao longo do curso.

Así, na primeira quincena do curso realizarase unha proba de avaliación inicial na que se recolla información completa e pertinente sobre o alumnado: intereses, estilo de aprendizaxe, grao de adquisición das competencias claves, grao de desenvolvemento curricular adquirido. Esta proba terá elementos como os seguintes:

- Probas de comprensión textual: o alumno deberá responder por escrito a unha serie de preguntas de dificultade variada sobre os contidos lidos.
- Probas de expresión oral: o alumno deberá resumir brevemente e en voz alta o texto que acaba de ler e facelo coas súas propias palabras, cun vocabulario correcto e unha boa organización do exposto.
- Probas de contidos gramaticais: ortografía, clases de palabras, sintaxe...
- Probas de contidos literarios: xéneros literarios, recursos retóricos, versos e estrofas, movementos literarios...
- Incluiremos algunha redacción e comentario de textos para detectar as dificultades na elaboración de textos e na disposición das súas partes estruturais.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	5	10	40	45	100
Proba escrita	90	72	80	70	75
Táboa de indicadores	10	28	20	30	25

Criterios de cualificación:

En 2º curso de bacharelato os exames seguirán as pautas marcadas pola CIUG, co cal contarán coas seguintes partes:

- Análise e comentario de texto.
- Parte de lingua : lingüística, gramática, semántica, sintaxe...
- Parte de Literatura.
- Preguntas sobre os libros de lectura obrigatoria.

EXAMES OU PROBAS ESCRITAS: Constituirán o 90% da nota da avaliación. Realizarase como mínimo unha proba escrita en cada avaliación que abrangue os contidos estudados. No caso de facer máis dun exame, o profesor fará unha media ponderada dos exames realizados na avaliación, atendendo aos contidos impartidos. Unha vez efectuada dita media, a nota mínima que o alumno debe obter para considerar a avaliación aprobada ou superada é 5.

OBSERVACIÓN DIRECTA: Valorarase o traballo diario, o interese do alumno pola materia, a actitude, a participación en clase, a boa presentación, limpeza e orde dos traballos, cadernos, etc.: 10% Neste apartado terase en conta que a actitude do alumno se axuste ás normas de convivencia do centro; que acuda a clase co material, o utilice na aula e o conserve en bo estado; a presentación dun caderno pulcro, ordenado e con todos os exercicios feitos na clase.

LECTURAS VOLUNTARIAS: O profesor poderá propoñer unha lectura voluntaria por avaliación que sumará ata 0.5 puntos á cualificación final, obtida despois de facer as ponderacións anteriores, sexa esta aprobada ou suspensa.

PENALIZACIÓNS POR FALTAS DE ORTOGRAFÍA E PRESENTACIÓN: Nos exames descontarase 0,25 puntos por cada falta de ortografía e 0,1 puntos por cada til incorrecto, ata un máximo de 2 puntos. As incorreccións ortográficas repetidas penalizan como únicas. Tamén se terá en conta a presentación (limpeza, sangría, marxe...), coherencia e expresión empregada nas probas escritas, podendo penalizarse ata un máximo de 1 punto.

NOTA DA AVALIACIÓN: A nota mínima, una vez feitas as medias e ponderacións pertinentes, que se establece como aprobado será un 5.

NOTA FINAL DE XUÑO: Será a media aritmética das tres avaliacións.

O Departamento determina, para todos os niveis, que haberá penalización para o alumnado que sexa sorprendido copiando, durante os exames ou calquera outra proba avaliable, incluso cando isto se demostre unha vez rematada a proba. Nesta circunstancia a proba será cualificada cun 0. O plaxio será penalizado do mesmo xeito. O uso do bolígrafo borrable queda prohibido.

Criterios de recuperación:

A final de curso, os alumnos que non acaden o 5 como nota media, deberán facer a recuperación das avaliacións suspensas. No caso de non ter superado ningunha delas, terán que presentarse a un exame global de todo o curso.

Para a AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA establécense os seguintes puntos:

- Só se terá en conta para a cualificación o exame realizado.
- Serán materia de exame as lecturas obrigatorias marcadas durante o curso.

6. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade debe abordarse mediante estratexias orientadas a proporcionar a posibilidade de ofrecer diferentes niveis de actuación co alumno, tanto no que se refire a contidos que requiren un esforzo, como ós que son susceptibles de ampliación.

Estas actividades tratan de proporcionar material para que o profesor adopte as medidas oportunas no momento adecuado. Así, por exemplo, propóñense actividades de ortografía que lembran conceptos xa aprendidos en cursos anteriores, de maneira que aqueles alumnos que requiran un esforzo nese sentido poidan realízalas. Tamén se indican actividades que amplían os contidos que se están a traballar.

Neste sentido, non só se contempla a aqueles alumnos que presentan problemas na aprendizaxe, senón tamén a aqueles outros que poidan estar en condicións de afondar no estudo dos contidos.

Nas Actividades das Programacións de Aula inclúiranse materiais con propostas concretas de reforzo e ampliación de contidos, así como guías de lectura e textos que teñen como obxectivo atender á diversidade de gustos e intereses dos alumnos.

Procurouse ter en conta o tratamento da diversidade do alumnado con respecto ós diferentes ritmos de aprendizaxe que desenvolve cada alumno na aula. Así mesmo, tamén se considerou a idea de que cada profesor debe orientar a súa intervención en función da diversidade de formas de aprendizaxe que se poden dar entre os alumnos. Nesta Programación contémplanse os recursos básicos para que cada profesor poida desenvolver diferentes estratexias de ensino co fin de facilitar as aprendizaxes dos alumnos en función das súas necesidades concretas. A modo de exemplo podemos salienta as seguintes:

- Actividades de comprensión textual ou de síntese das grandes ideas de cada Unidade, para así reter os conceptos clave e aprender a interpretar convenientemente os fenómenos lingüísticos e literarios estudados.
- Actividades de repaso e consolidación das grandes habilidades procedimentais básicas. Inclúen prácticas para un óptimo desenvolvemento das competencias oral e escrita.
- Métodos de traballo intelectual como a realización de resumos ou esquemas ou a consulta de fontes de información tradicionais ou informatizadas que teñen como obxectivo desenvolver de forma gradual e con diferentes niveis de complexidade os contidos procedimentais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4
ET.1 - Comprensión lectora.	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual e TIC	X	X	X	X
ET.4 - Educación emocional e valores.	X	X	X	X
ET.5 - Fomento da creatividade e do espírito científico.	X	X	X	X
ET.6 - Educación para a saúde.		X		X

Observacións:

A comprensión e expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual e as tecnoloxías da información e comunicación son parte integrante da materia e centran moitos dos estándares de aprendizaxe.

O fomento da creatividade e a formación estética relaciónanse cos traballos do alumnado, que favorecerán a súa autonomía e iniciativa persoal.

A educación emocional e en valores, así como a educación para a saúde traballarase a partir das interaccións do alumnado na aula, de debates e coloquios, da reflexión sobre a utilización discriminatoria da lingua, así como mediante lecturas seleccionadas.

A lingua amósase como o mellor xeito de resolver os conflitos de xeito pacífico e fomentárase unha comunicación libre de prexuízos.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Xornadas informativas relacionadas con diferentes facultades ou estudos de formativos de grao superior	O alumnado poderá familiarizarse coas características de ciclos de grao superior e dos estudos universitarios aos que pode acceder unha vez rematado o 2º curso de bacharelato.		X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
É posible desenvolver a programación didáctica ao longo do curso académico.
Metodoloxía empregada
A metodoloxía empregada permite o desenvolvemento de destrezas de distinto tipo e a consecución dos obxectivos propostos.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Os materiais e recursos empregados son axeitados á actividade de ensino-aprendizaxe.
Medidas de atención á diversidade
Detéctanse as dificultades do alumnado e recibe a atención individualizada que precisa
Clima de traballo na aula
A metodoloxía favorece a interacción docente-alumno, a relación entre o alumnado e a implicación de todo o grupo
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
O equipo docente coordínase para o seguimento do alumno e establécense canles de comunicación coas familias.

Descrición:

Terase en conta como indicador de logro para a avaliación da práctica docente:

- Porcentaxes de aprobados e suspensos.
- Desenvolvemento da programación.

- Grao de consecución no alumnado das competencias clave.
- Grao de consecución dos obxectivos da materia.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación didáctica enténdese como un documento aberto que debe ser avaliado periódicamente e, se así procede, modificado, en orde a unha mellora continua. Para avaliar e, se é o caso, modificar esta programación didáctica utilizaranse os seguintes indicadores:

- Adecuación dos contidos e dos criterios de avaliación.
- Grao de consecución das competencias clave.
- Adecuación da secuenciación e da temporalización.
- Grao de cumprimento da temporalización.
- Adecuación dos materiais didácticos.
- Adecuación das actividades.
- Adecuación dos procedementos de avaliación.
- Adecuación dos criterios de cualificación.

Procesos de mellora

Nas reunións do departamento analizaráanse aqueles aspectos susceptibles de mellorar ou que sexa necesario modificar. Posteriormente, recolleranse na memoria anual e teránse en conta á hora de elaborar a programación didáctica para o curso seguinte.

9. Outros apartados